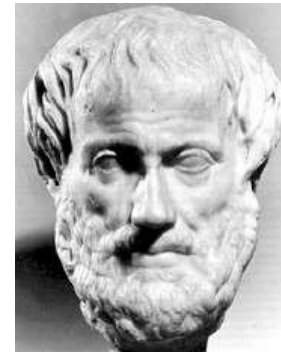
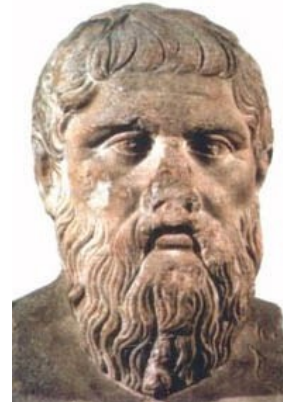

Pojetí pedagogiky

I. Počátky pedagogického myšlení

- **Sokrates** (469–399)
důraz na moudrost a mravní výchovu
sokratovská metoda
- **Platón** (427–347)
pojetí výchovy
sociální cíl výchovy
dlouhé vzdělávání –
výchova filozofů
- **Aristoteles** (384–322)
pojetí psychiky – tělesná, mravní
a rozumová výchova
státní výchova

I. Počátky pedagogického myšlení

- **Marcus Fabius Quintilianus** (asi 35–95)
  - 1. pedagogický spis –
„12 KNIH O VÝCHOVĚ ŘEČNÍKA“
řečník = vir bonus (dobrý člověk)
význam školní výchovy
vysoké nároky na učitele
- **J. A. Komenský (1592–1670)**
  - koncepce permanentní,
demokratické
a humanistické edukace

II. Vznik pedagogiky

Johann Friedrich Herbart (1776–1841)

- **Pedagogika** – filozofie + psychologie
- **Cíle edukace**: nezbytné + možné
- **Proces výchovy (herbartismus)**

I. VLÁDA	regulace chování
II. VYUČOVÁNÍ	1) jasnost 2) asociace 3) systém 4) metoda
III. VEDENÍ	průběžná mravní výchova

Soudobé koncepce pedagogiky

- **duchovědná, klasická, normativní pedagogika**
důraz na filozofické a kulturní souvislosti výchovy,
formulace výchovných norem
- **empirická (moderní) pedagogika**
důraz na výzkum edukační reality,
převládající koncepce

Normativní pedagogika

- **klasický pedagogický koncept** (od Herbarta) = klíčová pozice patří cílům, které jsou normativní a nejsou empiricky zdůvodnitelné
- klíčové = **teleologické** směřování (vymezování koncepce, pojetí, cílů, ... edukace)
- normativní pedagogika má **vztah k filozofii a etice**

Empirická pedagogika

- **vznik** = počátek 20. století – experimentální pedagogika (Meumann, Lay, Binet – IQ, Thorndike – vztah stimul – reakce)
- snahy o přesná **měření** edukačního procesu – vstupů a výstupů (testy)
- typický **výzkum** pedagogických otázek z pozice behaviorální psychologie – rozpracovala exaktní výzkumný aparát (výzkumné metody a techniky)

Normativní a empirická pedagogika

	Pedagogika	
normativní (duchovědná, klasická)		empirická (výzkumná)
	ÚKOLY	
směrování edukace – <i>jaká by měla být?</i>		výzkum procesů edukace – <i>jaká je?</i>
	VÝSLEDKY	
stanovení hodnot a norem – <i>to, co by mělo být</i>		vyhodnocování výzkumů – <i>to, co existuje</i>

Soudobé koncepce pedagogiky

Mnoho **dalších koncepcí** (paradigmat):

- neotomistická pedagogika
- marxistická pedagogika (třídní pohled)
- feministická pedagogika
- systémová pedagogika
- waldorfská pedagogika
- ...

VZTAH PEDAGOGIKY K DALŠÍM OBORŮM

- k **filozofii** – východisko, pojetí člověka, směřování
- k **biologii** – pojetí člověka, genetika
- k **psychologii** – poznání člověka, jeho učení
- k **sociologii** – fungování společnosti
- ...
- k **architektuře** – např. Waldorfská pedagogika
- **oborové didaktiky** – vztah ke všem vědám a oblastem lidské činnosti

VZTAH PEDAGOGIKY K DALŠÍM OBORŮM

- interdisciplinární (mezioborové) vědní disciplíny, např.:
- ***muzejní pedagogika*** (pedagogika + muzeologie, psychologie, sociologie, komunikační vědy, ...)
- ***pedagogika sportu*** (kinantropologie – vědy o sportu + pedagogika)

Pedagogika a kinantropologie

- **pedagogika** zkoumá lidskou edukaci (např. školní, mimoškolní, rodinnou, ve volném čase, ...)
- **kinantropologie** zkoumá lidské pohybové aktivity (např. školní tělesnou výchovu, sport rekreační, výkonnostní, vrcholový, ...)
- **pedagogická kinantropologie**
- **sport** – dříve ve vztahu k soutěžení a závodění, v současnosti označení **všech** tělovýchovných a sportovních aktivit (sport školní + rekreační + soutěžní)
- **pedagogika sportu** – zkoumá:
  - sportovní edukaci v rámci kinantropologie,
  - sportovní edukací v rámci věd o sportu,
  - vztah edukace a pohybu v rámci kineziologie, ...